Beantwoording technische vragen voor de Commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid van woensdag 2 september 2026 agendapunt 7.

Vragen van **: D66**
Aan wethouder **: J. Kalk**
Over **: OFGV jaarstukken 2025 en begrotingswijziging 2026 en begroting 2027**

Beste griffie,

Hierbij technische vragen van D66 voor de bovengenoemde vergadering, agendapunt 7 (OFGV jaarstukken 2025 en begrotingswijziging 2026 en begroting 2027):

1. *Bij samenvoegen van Hilversum en Wijdemeren brengt Hilversum de taken voor Wijdemeren onder bij OFGV en neemt de bijbehorende financiële verplichtingen over. Is er ook efficiëntievoordeel en wordt dat doorberekend aan Hilversum?*
2. *Is er al een reactie van de OFGV op de zienswijze van Hilversum op de begroting 2027? (brief van 28/01/2026, met kritische opmerkingen en taakstelling)*
3. *Is er overleg met OFGV over wat Hilversum verwacht t.a.v. outcome gestuurde verantwoording?*
4. *Volgens het aanbevelingenregister van de Rekenkamer moest het college tijdig in gesprek gaan met OFGV over overdracht taken mbt de energiebesparingsplicht. Dit is blijkbaar gedaan en deze taak is opgenomen in de begroting 2027. Wat is de laatste stand van zaken ten aanzien van de uitwerking van deze taak en de kosten? Wanneer komt hierover een RIB?*

Kunnen jullie dit verder oppakken?

Dank en vriendelijke groet,
Gertjan Reichman

gertjan.reichman@d66hilversum.nl
06 121 734 82

Antwoord -penvoerder is Jurg van der Vlies +31356292336 / 06 3164 3900

Beantwoording: D66 heeft technische vragen gesteld over agendapunt 7 van de commissie van d.d.2 september 2026. De vragen en de antwoorden daarop vindt u hieronder:

1. *Bij samenvoegen van Hilversum en Wijdemeren brengt Hilversum de taken voor Wijdemeren onder bij OFGV en neemt de bijbehorende financiële verplichtingen over. Is er ook efficiëntievoordeel en wordt dat doorberekend aan Hilversum?*

Bij de herindeling worden de bestaande taken en bestaande financiële verplichtingen van Hilversum en Wijdemeren samengevoegd. De bekostiging is op basis van de afspraken over basis- en plustaken tussen OFGV en deelnemers. De OFGV-begroting 2027 is reeds vastgesteld. Wel zijn er in 2027 al organisatorische efficiencyvoordelen voor de gemeente Hilversum en de OFGV. Er is straks sprake van één opdrachtgever, één accountrelatie met de OFGV, één uitvoerings- en verantwoordingscyclus en, na harmonisatie, één takenpakket.
De afzonderlijke werkzaamheden die nu samenhangen met het accounthouderschap voor Wijdemeren vervallen als zelfstandige taak. Hiernaast zal de samenvoeging ook lasten met zich meebrengen zoals de aanpassing van de GR en overdracht. Op dit moment leidt dat over en weer niet tot een ander kostenplaatje.

Vanaf 2028 vervalt de afzonderlijke vaste deelnemersbijdrage (ca. € 57k) van Wijdemeren voor de randvoorwaardelijke taken wat een financieel voordeel oplevert voor Hilversum. Dit leidt tot een herverdeling van kosten over de resterende deelnemers in de GR.

2. *Is er al een reactie van de OFGV op de zienswijze van Hilversum op de begroting 2027? (brief van 28/01/2026, met kritische opmerkingen en taakstelling)*

Ja. De zienswijzen van de deelnemers zijn door het Dagelijks Bestuur van de OFGV van een reactie voorzien en betrokken bij de definitieve begroting 2027. U vindt de reactie op onze zienswijze in de bijlage hieronder.
Een belangrijk punt uit de kritische inbreng van Hilversum betrof onder meer de financiële positie van de OFGV. In het AB is bevestigd dat het financiële risico door de lagere algemene reserve is toegenomen en dat het weerstandsvermogen in de begroting 2027 laag is. Ook is erkend dat de OFGV voor een deel afhankelijk is van inkomsten uit extra werkzaamheden. Het lage weerstandsvermogen is in de bestuurlijke behandeling nadrukkelijk als aandachtspunt benoemd.
Daarbij wordt opgemerkt dat in de Hilversumse zienswijze wel stevig is aangedrongen op financiële beheersing en het kritisch bezien van uitgaven, maar dat geen sprake was van een formele financiële taakstelling aan de OFGV.

3. *Is er overleg met OFGV over wat Hilversum verwacht t.a.v. outcome gestuurde verantwoording?*

Ja. De verdere ontwikkeling van de bestuurlijke verantwoording wordt in het overleg met de OFGV betrokken. In de jaarrapportage 2025 zijn stappen zichtbaar richting een meer outcomegerichte verantwoording. Er wordt meer aandacht besteed aan resultaten en aan

trends en ontwikkelingen, bijvoorbeeld bij klachten. Ook de ontwikkeling naar meer informatie- en risicogericht werken kan hieraan bijdragen.
Tegelijkertijd is deze ontwikkeling nog niet afgerond. Een belangrijk deel van de verantwoording blijft gericht op productiegegevens en op informatie voor het OFGV-werkgebied als geheel. Hilversum wil daarom blijven inzetten op verdere verbetering van de bestuurlijke bruikbaarheid van de rapportages.
Hilversum is één van de veertien deelnemers van de OFGV. Om het draagvlak voor deze verdere ontwikkeling te vergroten, wordt ook samenwerking gezocht met andere deelnemers.

4. *Volgens het aanbevelingenregister van de Rekenkamer moest het college tijdig in gesprek gaan met OFGV over overdracht taken mbt de energiebesparingsplicht. Dit is blijkbaar gedaan en deze taak is opgenomen in de begroting 2027. Wat is de laatste stand van zaken ten aanzien van de uitwerking van deze taak en de kosten? Wanneer komt hierover een RIB?*

De voorbereiding op de uitvoering van de energietaken door de OFGV vanaf 1 januari 2027 is ver gevorderd. Voor Hilversum is in de begroting 2027 een bedrag van € 73.379 opgenomen voor de structurele uitvoering van het energietoezicht door de OFGV. U vindt dit bedrag in de tabel op pag. 19 van de eerder door uw raad behandelde OFGV ontwerpbegroting 2027.
De uitvoering wordt risicogerichter ingericht, waarbij gebruik wordt gemaakt van gegevens van RVO en netbeheerders om beter te bepalen welke bedrijven onder de verplichtingen vallen en de toezicht inzet daarop te richten. Ook wordt gewerkt aan betere informatie over het effect van getroffen energiebesparende maatregelen.
De raad wordt hierover dit najaar via een RIB nader geïnformeerd.

Bijlage: reactie OFGV op zienswijze Hilversum op begroting 2027 OFGV

Instantie	Ontv. Dat.	status	Zienswijze	reactie
Hilversum	5/02/ ’26	Definitief	<u>Algemeen</u> De ontwerpbegroting 2027 van de OFGV legt een forse stijging van de gemeentelijke bijdragen vast en maakt daarnaast intensief gebruik van reserveonttrekkingen om een sluitende begroting te tonen. De begroting wordt gepresenteerd als ‘sober en doelmatig’, maar laat tegelijkertijd zien dat de structurele lasten niet volledig gedekt zijn uit structurele baten. Hilversum acht dat financieel en bestuurlijk zorgelijk.	Hierna reageert het OFGV-bestuur op de uitwerking van de door u geuite zorgen.
			<u>Structurele kwetsbaarheid en financiële positie</u> De beperkte algemene reserve en de negatieve innovatiereserve illustreren de beperkte financiële robuustheid. Daarnaast wordt in de begroting verondersteld dat toekomstige rekeningresultaten positief zullen uitvallen. Deze aanname achten we onzeker en onvoldoende onderbouwd. Hilversum acht het ongewenst dat structurele taken (opnieuw) worden uitgevoerd met incidentele middelen en dat de begroting geen buffer biedt voor tegenslagen op ICT-gebied of indexeringstegenvallers. Als in deze begroting geadresseerde risico’s onverhoopt werkelijkheid worden zullen deelnemers niet anders kunnen dan bijstorten in het kapitaal van de OFGV. Dit is een financieel, bestuurlijk en politiek ongewenst risico.	De OFGV is in overeenstemming met de nota weerstandsvermogen en risicomanagement op verzoek van de deelnemers beperkt in het aanhouden van reserves. Het klopt dat deelnemers een financieel risico dragen voor tegenvallers of negatieve rekeningresultaten bij gemeenschappelijke regelingen. Om het risico zoveel mogelijk te beperken, voert het DB alle beheersmaatregelen uit die in de risicoparagraaf zijn benoemd.

<u>Financiële afhankelijkheid van reserves, exploitatieoverschotten en meerwerkopdrachten</u> Wij constateren dan de begrote onttrekking van € 1,0 mln bestemd is voor eenmalige uitgaven. Dat is eerder reeds geaccordeerd en op zichzelf acceptabel, mits de reservepositie op orde blijft. In de voorliggende begroting wordt de innovatiereserve echter negatief geraamd (-€ 454k). Dit is BBV-technisch onjuist en bestuurlijk onwenselijk. Wij verzoeken het (dagelijks) bestuur de begroting aan te passen zodat (i) geen enkele reserve negatief wordt geraamd, (ii) het minimumniveau van het weerstandsvermogen aantoonbaar geborgd is, en (iii) aanvullende dekking wordt gevonden in het terugdringen van de begrote uitgaven of een meerjarig en concreet aanvulpad wordt opgenomen.	Het DB beseft dat een negatieve bestemmingsreserve een onwenselijke werkwijze is. Daarom stelt het DB voor om de begroting aan te passen op dit punt.
De OFGV vertrouwt op de continuïteit van meerwerkopdrachten om het financiële beeld in evenwicht te houden. Deze opdrachten zijn echter conjunctuurgevoelig en kunnen bij terugval direct leiden tot tekorten.	In de jaren 2013-2025 hebben de meerwerkopdrachten de taakstelling overschreden. Ook voor 2026 is dat het geval. De meerwerkopdrachten voor 2027 zijn nog niet bekend. Het DB bewaakt het financiële evenwicht continu.

Nieuwe taken: inhoudelijk en financieel onvoldoende uitgewerkt

Per 1 januari 2027 worden drie nieuwe basistaken toegevoegd: beleidsadvies, omgevingsveiligheid en toezicht energiebesparing. Hoewel deze uitbreiding bestuurlijk is aangekondigd ontbreekt een concrete onderbouwing van de inhoud, het prestatieniveau en de te verwachten voordelen ervan voor de deelnemers. Hilversum vindt het ongewenst dat de begroting middelen claimt zonder dat inzichtelijk is wat de dienstverlening concreet omvat en welke prestatienormen daarbij gelden. Zonder concrete prestatie-indicatoren is niet vast te stellen of de toegevoegde waarde deze stijging rechtvaardigt.

De uitwerking van de taken omgevingsadvies, omgevingsveiligheid en toezicht energiebesparing liggen voor in het AB van februari 2026, tegelijkertijd met de behandeling van de (zienswijzen op de) begroting 2027. Aan de hand van deze voorstellen wordt het AB gevraagd in te stemmen met onder andere het uitvoeringsniveau van deze taken.

Parallel aan de besluitvorming over 2027 wordt onder andere in de uitwerking “van beleid naar uitvoering” gezamenlijk met de deelnemers elk onderwerp onder de loep genomen voor wat betreft de verwachte uitvoeringslast, de te leveren prestaties en de effecten voor deelnemende gemeenten.

Informatie over de uitvoering van deze taken door de OFGV wordt betrokken bij het herrekenen van de taakuitvoering in de financieringssystematiek en wordt verwerkt in de deelnemersbijdragen voor 2028 en verder.

Het begrote budget voor toezicht op Energiebesparing is voor Hilversum diffuus en niet herleidbaar. Hilversum en ook andere deelnemers hebben reeds veel inspanning geleverd op Energiebesparing waardoor niet duidelijk is op welke werkzaamheden onze bijdrage is gebaseerd en of daarbij de startpositie is meegewogen.

Eerdere inspanning op het gebied van Energiebesparing heeft geen invloed op de verdeling van de financiering. Er is hiervoor gekozen omdat toezicht een cyclisch proces is waarbij bedrijven periodiek opnieuw worden gecontroleerd om een passend nalevingsniveau te behouden en de wetgeving omtrent energie vierjaarlijks wordt bekeken en aangescherpt.

Elke gemeente vertrekt in 2027 met dezelfde snelheid, maar niet van hetzelfde vertrekpunt. Het aantal uit te voeren controles in 2027 sluit aan bij de bijdrage per deelnemer in 2027. Iedere deelnemer ontvangt dus het aantal controles waarvoor wordt betaald, ongeacht eventuele eerdere meerwerkopdrachten welke zijn ingebracht.

Bij de herijking van de KVS in 2028 kan de financiering worden verdeeld op basis van het aantal relevante inrichtingen, omdat de benodigde gegevens dan beschikbaar zijn. De verdeling op basis van het stempercentage geldt dus uitsluitend voor 2027.

Gemeenten die de taak energiebesparing eerder via meerwerkopdrachten hebben laten uitvoeren, hebben eerder en meer energiebesparing gerealiseerd en hebben een bedrijvenbestand dat meer ‘op orde is’ dan gemeenten die dat niet hebben gedaan. Zij hebben eerder geprofiteerd van hun inzet en hebben al meteen een hoger resultaat aan bedrijven die voldoen aan de energiebesparingsplicht.

Taakstelling op uitvoering

Hilversum zou het wenselijk vinden om voor de bestaande taken een beperkte taakstelling (bijv. 5%) in de begroting op te nemen. Hiermee kan de organisatie een meer efficiënte taakuitvoering toepassen op al langer bestaande en uitontwikkelde taakonderdelen, waarmee de organisatie zelf (mede) de ruimte creëert voor nieuwe of uitgebreidere taken.

Het OFGV-bestuur is op de hoogte van de bezuinigingen als gevolg van de daling van de Algemene Uitkering vanuit het Gemeentefonds waar gemeenten mee worden geconfronteerd en heeft begrip voor de vraag ook bezuinigingsmogelijkheden te zoeken bij verbonden partijen. Toch ligt een bezuiniging bij OFGV op dit moment niet voor de hand. De 14 deelnemers van OFGV zitten met elkaar in een ontwikkeltraject naar een toekomstbestendige Omgevingsdienst. In 2024 is daarin een getemporiseerde inbreng van de wettelijk verplichte basistaken afgesproken. Deze taken worden tussen 2025 en 2027 structureel door de deelnemers ingebracht. Zowel in 2026 als in 2027 worden er dus extra taken ingebracht met een stijging van uw bijdrage aan OFGV tot gevolg.

Met deze taakinbreng voldoet OFGV ook aan de landelijke eisen die gesteld worden aan robuuste omgevingsdiensten die volgens die normen zelfstandig kunnen blijven bestaan.

Bovendien stuurt OFGV al vanaf de start sterk op efficiency. Mede omdat OFGV bij de start in 2013 een 5-jarige taakstelling meekreeg (die opliep tot ruim 4% per jaar) is OFGV altijd gericht op het efficiënt uitvoeren van de overgedragen taken. Zo wordt altijd gekeken of een overgedragen taak een kerntaak is en is de bedrijfsvoering ingericht op het slim en efficiënt uitvoeren van deze taken.

Ook bij de (extra) basistaken die met de begrotingen 2025, 2026 en 2027 op niveau worden gebracht, kijkt OFGV kritisch naar de wijze waarop de taken worden uitgevoerd. Het bestuur hanteert daarin de lijn om de taken sober en doelmatig op het wettelijk minimumniveau uit te voeren.

Het OFGV-bestuur blijft ook kritisch op de kosten van de OFGV en stelt waar mogelijk kostenbesparingen voor. Het halveren van de huisvesting en het schrappen van de functie van opleidingscoördinator na de

overgang naar de ODNL-academie zijn daarvan de meest recente voorbeelden.

Binnen het Ontwikkelprogramma wordt ook gekeken naar de relatie tussen beleid, uitvoering, formatie (bij OFGV) en kosten voor deelnemers. Dit leidt tot een nieuwe financieringssystematiek die vanaf 2028 zijn beslag krijgt in de begroting. Ook nieuwe (landelijke) ontwikkeling en lokale ambities in de taken van Omgevingsdiensten worden daarin meegenomen. Gelet daarop wordt op de korte termijn geen kostendaling voorzien.